

NL

NL

NL

EUROPESE COMMISSIE

Brussel, 29.7.2010
COM(2010)399 definitief

VERSLAG VAN DE COMMISSIE AAN DE RAAD

inzake de tenuitvoerlegging door het koninkrijk Zweden van maatregelen die nodig zijn om ervoor te zorgen dat tabak voor oraal gebruik niet in andere lidstaten in de handel wordt gebracht

VERSLAG VAN DE COMMISSIE AAN DE RAAD

inzake de tenuitvoerlegging door het koninkrijk Zweden van maatregelen die nodig zijn om ervoor te zorgen dat tabak voor oraal gebruik niet in andere lidstaten in de handel wordt gebracht

1. INLEIDING

Artikel 8 van de Tabaksproductenrichtlijn (2001/37/EG) verbiedt het in de handel brengen van tabak voor oraal gebruik. Dit verbod werd oorspronkelijk ingesteld door de eerste Tabaksproductenrichtlijn (Richtlijn 89/622/EEG, zoals gewijzigd bij Richtlijn 92/41/EEG).

Voor Zweden is in het Toetredingsverdrag een uitzondering opgenomen:

"Het verbod in artikel 8 bis van Richtlijn 89/622/EEG, zoals gewijzigd bij Richtlijn 92/41/EEG betreffende op de markt brengen van het product omschreven in artikel 2, punt 4, van Richtlijn 89/622/EEG zoals gewijzigd bij Richtlijn 92/41/EEG is niet van toepassing op het Koninkrijk Zweden en het Koninkrijk Noorwegen met uitzondering van het verbod om dit product op de markt te brengen in een vorm die lijkt op een voedingsproduct."¹

De uitzondering werd toegestaan op voorwaarde dat Zweden alle maatregelen neemt die nodig zijn om ervoor te zorgen dat het sub a) genoemde product niet op de markt wordt gebracht in de lidstaten waarvoor de richtlijnen 89/622/EEG en 92/41/EEG volledig van toepassing zijn².

Het Toetredingsverdrag verplicht de Commissie toezicht te houden op de daadwerkelijke uitvoering van deze maatregelen en daarover verslag aan de Raad uit te brengen³.

Op 10 november 2009 heeft de Commissie via het Regelgevend Comité op grond van de Tabaksproductenrichtlijn het volgende verzoek om informatie aan alle lidstaten gezonden:

- In welke mate wordt snus geconsumeerd of verhandeld in uw lidstaat (prevalentie van het gebruik door volwassenen/jongeren, verkoop via internet, import door reizigers, smokkel)?
- Welke maatregelen heeft uw lidstaat genomen (in aanvulling op het verbod op het in de handel brengen) om te voorkomen dat snus bij u in de handel wordt

---

¹ Akte betreffende de toetredingsvoorwaarden voor het Koninkrijk Noorwegen, de Republiek Oostenrijk, de Republiek Finland en het Koninkrijk Zweden en de aanpassing van de Verdragen waarop de Europese Unie is gegrond, Bijlage XV - Lijst bedoeld in artikel 151 van de Toetredingsakte – X Diversen, punt a).

² Ibid., punt b).

³ Ibid., punt c) en d).

gebracht? Met betrekking tot Zweden is deze vraag bedoeld om erachter te komen welke maatregelen dit land heeft genomen om ervoor te zorgen dat in Zweden geproduceerde snus niet in de andere lidstaten in de handel wordt gebracht.

Er hebben 23 lidstaten hebben op dit verzoek geantwoord.

2. VERKOOP VAN SNUS

2.1. Zweden

In antwoord op de vraag van de Commissie over de verkoop van snus, heeft Zweden aangegeven dat elke vorm van verkoop van snus naar een andere lidstaat, met inbegrip van verkoop via internet, op grond van de Zweedse wet verboden is. De desbetreffende wettelijke bepaling staat in artikel 14 van de nationale Tabakswet (1993: 581).

Dit verbod heeft echter geen betrekking op de verkoop van tabaksproducten of reclameboodschappen bij verkooppunten voor tabaksproducten. Deze reclameboodschappen bij tabaksverkooppunten mogen echter niet opdringerig of proactief zijn of het gebruik van tabak aanmoedigen.

Bovendien heeft het Zweedse consumentenbureau algemene richtsnoeren over de verkoop van tabaksproducten aan consumenten uitgebracht (KOVFS 2009:7). Deze algemene richtsnoeren verwijzen naar de bepalingen over verkoop in de Tabakswet en in de Wet op de verkooppraktijken, met als doel de naleving van de regelgeving inzake de verkoop van tabak aan consumenten te verbeteren.

2.2. Overige lidstaten

De lidstaten hebben laten weten dat snus niet in hun rechtsgebied wordt verhandeld. Toch kan snus wel door reizigers het land worden ingebracht. Er zijn geen gegevens over de hoeveelheden snus die door reizigers worden ingevoerd, behalve van Finland. Finland meldt dat het aantal reizigers tussen Finland en Zweden dat snus in Finland heeft ingevoerd, tijdens de periode 2005-2007 is verdubbeld.

Smokkel werd in het algemeen niet als een probleem ervaren.

Veel lidstaten hebben echter aangegeven dat snus via internet wordt verhandeld. De controle daarvan is lastig.

De prevalentie van snus in de lidstaten is niet significant, dan wel zijn er geen gegevens voorhanden. In Finland gebruikt ongeveer 5% van de volwassen mannen en 2% van de vrouwen snus. Ongeveer 40% van de achttienjarige jongens in Finland heeft wel eens snus geprobeerd en 10% van hen gebruikt regelmatig snus.

Volgens Finland zijn de aantallen de laatste jaren gestegen als gevolg van de verkoop van snus aan reizigers tussen Finland en Zweden. Dit verbruik komt door particuliere invoer vanuit het buitenland (hoofdzakelijk uit Zweden), door internetverkoop (hoofdzakelijk uit Zweden) of door verkoop van gesmokkelde snus op de zwarte markt. Uit rechtszaken is gebleken dat illegale import en handel veel voorkomt en op

nationale schaal wordt georganiseerd. De Finse douane voert regelmatig samen met de Zweedse douane grootschalige opsporingsonderzoeken uit.

Er zijn geen officiële cijfers over het verbruik, omdat de commerciële import en verkoop van snus in Finland verboden is. Toch vertonen de statistieken van legale particuliere import van snus uit Zweden vanaf 2005 een gestage toename⁴.

In Zweden gebruikt 19% van de mannen en 4% van de vrouwen dagelijks snus.

Slovenië meldt dat in 2006 één persoon is veroordeeld voor de verkoop van snus.

Slovenië en Denemarken rapporteren over andere niet voor roken bestemde producten dan snus op hun markt.

3. PREVENTIEVE MAATREGELEN

3.1. Zweden

Naar aanleiding van de deelname van Zweden aan het Toetredingsverdrag heeft Zweden een verordening inzake het verbod op de export van snus (1994:1266) ingesteld. De verordening is op 1 januari 1995 in werking getreden. Het eerste lid van artikel 1 van de verordening voorziet erin dat snus niet naar een ander land in de Europese Unie mag worden geëxporteerd. Volgens het tweede lid van artikel 1 is het verbod niet van toepassing op goederen die door reizigers worden meegenomen en die voor persoonlijk gebruik of als een gift voor persoonlijk gebruik bedoeld zijn. Dientengevolge geldt voor de aankoop van snus voor persoonlijk gebruik of als gift een vrijstelling bij reizen vanuit Zweden.

Op grond van de Zweedse wetgeving is de export van snus naar andere lidstaten een strafbaar feit. De strafmaat voor overtredingen tegen bovengenoemde verordening is in de strafwetgeving voor smokkel (Smugglingsstrafflagen 2000:1225) neergelegd. In artikel 3 is opgenomen dat een persoon die met opzet goederen in strijd met een specifiek omschreven verbod (zoals de verordening inzake het verbod op de export van snus) uit het land vervoert, schuldig aan smokkel kan worden bevonden. Zo bedraagt momenteel de straf voor de smokkel van snus een boete of een gevangenisstraf van ten hoogste twee jaren (artikel 3).

Indien de rechtbank de overtreding als ernstig beschouwt, bestaat de veroordeling uit een gevangenisstraf van minimaal zes maanden en maximaal zes jaren (artikel 5). Lichte overtredingen worden bestraft met een boete (artikel 4). In gevallen waarin de overtreding niet opzettelijk kan worden geacht, kan de overtreder worden veroordeeld tot een boete of tot een gevangenisstraf van ten hoogste twee jaren voor wederrechtelijke export (artikel 7). Goederen die het onderwerp van een overtreding op grond van de smokkelstrafwetgeving zijn geweest, of de waarde van dergelijke goederen, kunnen verbeurd verklaard worden, tenzij dit kennelijk onredelijk zou zijn (artikel 16).

---

⁴ Verslag over snus, gepubliceerd door het Centrum voor toezicht op producten voor sociale en gezondheidszorg (referentie: Nuuskaraportti, Sosiaali- ja terveydenhuollon tuotevalvontakeskus, 2008).

Volgens de Zweedse regelgeving is derhalve alle export van snus uit Zweden naar een andere lidstaat wederrechtelijk en strafbaar, met uitzondering van goederen van reizigers voor persoonlijk gebruik of als een gift voor persoonlijk gebruik. Dit betekent dat ook de export van snus via verkoop op afstand illegaal is, met inbegrip van onlineverkoop, wanneer de ontvanger zich in een andere lidstaat bevindt. Snus mag alleen worden vervoerd van Zweden naar een andere lidstaat indien het een individuele reiziger die de grens oversteekt betreft en die de snus bij zich draagt voor zijn of haar persoonlijk gebruik of als een gift voor persoonlijk gebruik.

Bovendien wordt opgemerkt dat de Zweedse autoriteiten de wetgeving in de praktijk toepassen⁵. Verschillende Zweedse autoriteiten, waaronder de rechtbanken, nemen maatregelen tegen degenen die snus naar een andere lidstaat verkopen. Ten gevolge daarvan zijn er in Zweden toenemende hoeveelheden snus in beslag genomen:

– 2006	156 kilo
– 2007	323 kilo
– 2008	474 kilo
– 2009 (tot en met oktober)	641 kilo

3.2. Overige lidstaten

Het merendeel van de lidstaten vermeldt dat zij naast het verbod op snus geen aanvullende maatregelen hebben genomen. Enkele lidstaten hebben aangegeven dat zij de verkoop van tabaksproducten via internet hebben verboden.

Finland is in dit opzicht een uitzondering. De Finse regering heeft besloten strengere maatregelen te nemen, vanwege de grote stroom aan invoer van snus vanuit Zweden door particuliere gebruikers en op de zwarte markt.

Finland vermeldt dat het parlement overweegt de volgende maatregelen te nemen:

- particuliere import van snus voor eigen gebruik wordt beperkt tot 30 kleine blikjes per reis;
- het particulier bestellen van snus via internet wordt strafbaar gesteld;
- het particulier verkopen van snus (bv. aan vrienden) wordt strafbaar gesteld.

4. CONCLUSIES

Zweden heeft de commerciële export van snus strafbaar gesteld en past strikte straffen toe, teneinde te voldoen aan de verplichtingen op grond van het Toetredingsverdrag. De export van snus is alleen toegestaan voor persoonlijk gebruik van de reiziger of als een gift voor persoonlijk gebruik. Op grond van de Zweedse

---

⁵ De verordening inzake het verbod op export van snus (1994:1266) en de smokkelstrafwetgeving (200:1225).

wetgeving is de export van snus via verkoop op afstand illegaal, met inbegrip van onlineverkoop, wanneer de ontvanger zich in een andere lidstaat bevindt.

Andere lidstaten hebben geen aanwijzingen voor het commercieel in de handel brengen gerapporteerd. De import door reizigers komt echter veel voor en snus blijkt in de hele EU via internet verkrijgbaar te zijn. Er zijn geen gegevens beschikbaar over de mate waarin internetverkopers van snus vanuit Zweeds grondgebied opereren.

Finland is voornemens aanvullende maatregelen te treffen, zoals beperkingen aan de import van snus door reizigers. Andere lidstaten maken geen melding van aanvullende maatregelen naast het verkoopverbod.